

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. J. V. -D., živnostník s miestom podnikania: T., IČO: X.**, proti žalovanému: **A., s. r. o., so sídlom: D., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. J. H., so sídlom: K., **o určenie neúčinnosti právnych úkonov, o námietke zaujatosti**, vo veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4 Cob 58/2012, takto

r o z h o d o l :

Predseda senátu Krajského súdu v Prešove JUDr. R.T. a členovia senátu JUDr. P.Š., a JUDr. J.Š. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci, vedenej na tomto súde pod sp. zn. 4 Cob 58/2012.

O d ô v o d n e n i e :

Predsedníčka Krajského súdu v Prešove písomným podaním zo dňa 11. 09. 2013, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručeným dňa 25. 09. 2013, predložila vec vedenú na tamom súde pod sp. zn. 4 Cob 58/2012 na rozhodnutie v zmysle § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (*d'alej len „O. s. p.“*). Uviedla, že predmetná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie predsedovi senátu JUDr. R.T., ktorý písomným podaním zo dňa 03. 09. 2013 oznámil, že sa vo veci cíti byť zaujatý, pretože sa mu žalobca vyhráža, znevažuje jeho profesnú zdatnosť a na pojednávaní konanom dňa 28. 08. 2013 prekľal jeho aj jeho potomkov. Vo veci sa cítia byť zaujatí aj ostatní členovia senátu JUDr. P. Š. a JUDr. J.Š..

Podľa názoru predsedníčky súdu, dôvody uvedené predsedom senátu, ako aj členmi senátu, nie sú pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci postačujúce. Má za to, že o ich nezaujatosti nie je dôvod pochybovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený podľa § 16 ods. 1 O. s. p., po preskúmaní vznesenej námietky zaujatosti dospel k záveru, že zákonné dôvody na vylúčenie predsedu senátu JUDr. R.T. a členov senátu JUDr. P.Š. a JUDr. J. Š. z prejednávania a rozhodovania veci dané nie sú.

JUDr. R.T., ako predseda senátu konajúceho a rozhodujúceho v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4 Cob 58/2012, písomným podaním zo dňa 03. 09. 2013 (č. l. 248), predložil vec predsedníčke krajského súdu podľa § 14 ods. 1 v spojení s § 15 ods. 1 O. s. p., na rozhodnutie o námietke zaujatosti všetkých členov senátu proti žalobcovi.

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 ods. 1 O. s. p., ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí podľa osobitného predpisu. Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní (§ 16 ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku ako základného procesného predpisu v občianskom súdnom konaní je zabezpečené základné právo na prejednanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (*d'alej len Listina*) a článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (*d'alej len Ústava SR*). Ich účelom je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom, alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedenými ustanoveniami zodpovedá aj právna úprava

skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia konkrétneho právne významného vzťahu sudcu k veci, alebo k účastníkom, prípadne k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom, či už pozitívnom alebo negatívnom pomere k nim.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p., predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (článok 38 ods. 1 Listiny a článok 48 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom na uvedené možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

V zmysle § 14 ods. 1 O. s. p., dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania veci sú konkrétne skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na zabezpečenie objektivity súdneho konania a nestrannosť sudcu v konaní. K vylúčeniu sudcu nemôže viesť iba vyjadrenie o tom, že sa cíti byť zaujatým. Subjektívne hľadisko sudcu, prípadne i účastníkov konania, je síce podnetom pre rozhodovanie o prípadnej zaujatosti, avšak pri rozhodovaní o tejto otázke je nutné vychádzať výlučne z objektívneho hľadiska nestrannosti, na základe ktorého možno mať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu za to, že by sudca mohol byť zaujatý. K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci preto môže dôjsť až vtedy, ak je bez akýchkoľvek pochybností evidentné, že vzťah sudcu k danej veci, k účastníkom alebo ich zástupcom, je takej povahy a intenzity, že napriek zákonom stanovenej povinnosti rozhodovať nestranne a nezávisle, tak konať nebude schopný (ktorá skutočnosť by v konečnom dôsledku mohla viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia).

Princíp nezávislého, nestranného a spravodlivého rozhodovania je zásadným princípom fungovania súdnej moci a je zákonnou, resp. ústavnou, ako i morálnou povinnosťou sudcu tento princíp dodržiavať. Výslovne táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný okrem iného najmä odmietnuť akýkoľvek zásah, nátlak, vplyv alebo žiadosť, ktorých cieľom by mohlo byť ohrozenie nezávislosti súdnictva (písm. b/).

Vzhľadom na skutočnosť, že námietku zaujatosti v predmetnej veci vzniesli samotní vo veci konajúci sudcovia – členovia odvolacieho senátu Krajského súdu v Prešove 4 Cob, zameral sa najvyšší súd na subjektívnu stránku námietky, pričom vychádzal z vyjadrení sudcov o tom, že sa vo veci cítia byť zaujatí.

Predseda senátu JUDr. R.T. vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 28. 08. 2013 (č. l. 236) uviedol, že sa vo veci cíti byť zaujatý, argumentujúc podaniami žalobcu zo dňa 13. 08. 2013 (č. l. 212) a 28. 08. 2013 (č. l. 219 a 225), o ktorých má za to, že sa dotýkajú jeho osobnej cti a dôstojnosti. Uviedol, že tvrdenia obsiahnuté v predmetných podaniach sú nepravdivé, ktorými sa mu žalobca vyhráža a znevažuje jeho profesnú zdatnosť. Poukázal na pojednávanie konané dňa 28. 08. 2013, na ktorom žalobca preklial jeho aj jeho potomkov. JUDr. T. zdôraznil skutočnosť, že žalobca už v minulosti podal proti jeho osobe námietku zaujatosti, o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že ho z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci nevyúčtil. S poukazom na uvedené predseda senátu vyjadril súhlas s tým, aby vec bola pridelená na rozhodnutie inému sudcovi.

Námietku zaujatosti voči osobe žalobcu vzniesli aj ďalší členovia vo veci konajúceho senátu, JUDr. P.Š. a JUDr. J.Š., a to v písomných vyjadreniach zo dňa 28. 08. 2013.

JUDr. P.Š. vo svojom vyjadrení (č. l. 234) poukázal na podania žalobcu založené na č. l. 212 - 217 a 219 - 224 spisu. Uviedol, že ich obsah je vo vzťahu k jeho osobe nepravdivý a hrubo urážajúci, z dôvodu ktorého budú tieto zaslané príslušnej prokuratúre na posúdenie, či nenapĺňajú znaky trestného činu spáchaného voči členom senátu. JUDr. Š. vyslovil súhlas s pridelením veci inému sudcovi.

Aj JUDr. J.Š., rovnako ako obidvaja vyššie menovaní sudcovia, vo svojom písomnom vyjadrení (č. l. 235) uviedol, že podania žalobcu nachádzajúce sa na č. l. 212 - 217 a 219 - 224 spisu, považuje za hrubo osočujúce a urážajúce jeho osobu a postavenie ako sudcu Krajského súdu v Prešove, ako aj znevažujúce jeho odbornosť. Uviedol, že všetky tvrdenia žalobcu v predmetných podaniach sú absolútne nepravdivé a tendenčné. Má za to, že obsah podaní je zákonným dôvodom pre jeho zaujatosť vo veci, z dôvodu ktorého súhlasí, aby bola vec pridelená inému senátu, ktorého nie je členom. Totožne s JUDr. Š. zdôraznil, že vyššie označené podania budú zaslané príslušnej prokuratúre na posúdenie, či zo strany žalobcu

nebola voči jeho osobe naplnená niektorá skutková podstata trestného činu. Vzhľadom na nepravdivé tvrdenia žalobcu zvažuje tiež podanie žaloby o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Posúdenie dôvodov, pre ktoré sa subjektívne sudca cíti byť vylúčený, je vždy individuálne.

Z obsahu spisu vyplýva, že Krajskému súdu v Prešove ako súdu odvolaciemu bol s vecou súvisiaci spis predložený dňa 06. 08. 2012 na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového súdu č. k. 11 Cb 42/2011-138 zo dňa 24. 05. 2012 a podľa pravidiel stanovených v rozvrhu práce na príslušný kalendárny rok bol pridelený senátu 4 Cob (č. l. 168). Dňa 08. 11. 2012 žalobca podal námietku zaujatosti predsedu senátu JUDr. R.T. voči jeho osobe (č. l. 179 - 180), o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Ndob 1/2013 zo dňa 04. 02. 2013 tak, že predsedu senátu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci nevytlúčil (č. l. 205). Následne žalobca v prílohe svojej mailovej správy zo dňa 13. 08. 2013 adresovanej Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, Krajskému súdu v Prešove, Vláde Slovenskej republiky, Súdnej rade Slovenskej republiky, Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, Okresnému súdu Humenné a Okresnému súdu Kežmarok (č. l. 212), zaslal písomné podanie zo dňa 12. 08. 2012, obsahom ktorého je okrem iného podanie trestného oznámenia na sudcov JUDr. R.T., JUDr. P.Š. a JUDr. J.Š. pre podozrenie zo zneužívania právomoci verejného činiteľa, ako aj podnet na začatie disciplinárnych konaní voči menovaným sudcom (č. l. 213 - 217). V prílohe svojej ďalšej mailovej správy zo dňa 27. 08. 2013, zaslal rovnako viacerým štátnym inštitúciám (č. l. 219) písomné podanie z rovnakého dátumu (č. l. 220 – 224/a), obsahom ktorého je návrh žalobcu na odvolanie sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. I.D., jeho tvrdenie o vedomom porušovaní zákona zo strany sudcov a súdov konajúcich v jeho veciach, ďalej tvrdenie o úmyselných priet'ahoch v konaní, súčasne v ktorom sa zmieňuje o podozrivo organizovanej, úmyselnej činnosti sudcov v Prešovskom kraji. Identické podanie bolo cestou pošty doručené Krajskému súdu v Prešove dňa 28. 08. 2013 (č. l. 225 - 227).

Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom konanom dňa 28. 08. 2013 (č. l. 228) vyplýva, že predseda senátu JUDr. R.T. podal správu o doterajšom priebehu konania a skonštatoval neprítomnosť žalovaného a jeho právneho zástupcu vrátane jeho ospravedlnenia. Následne prítomného žalobcu oboznámil s tým, že jeho podania,

špecifikované vyššie, považuje za podania, ktoré sa hrubo dotýkajú ľudskej dôstojnosti a cti členov senátu, z dôvodu ktorého predložila Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky námietku zaujatosti proti jeho osobe. Súčasne ho upovedomil o skutočnosti, že vec bude predložená aj príslušnému orgánu prokuratúry z dôvodu, či predmetné podania nenapĺňajú určité skutkové podstaty spáchania trestného činu. S poukazom na uvedené predseda senátu pojednávanie odročil. Žalobca následne predniesol, že je rád, že vo veci bude začaté trestné stíhanie, pričom všetko, čo vo svojich podaniach uviedol, v nich uviesť aj chcel, i keď sú v nich obsiahnuté v skrátenej forme. Súčasne uviedol, že „... ak bola utrpená trauma pri osobe (jeho dcéry), tak je toho názoru, že nech táto trauma postihne aj členov senátu a ich deti.“

Po zhodnotení všetkých zistených skutočností má nadriadený súd za to, že v danom prípade dôvody na vylúčenie sudcov – predsedu a členov senátu 4 Cob z pojednania a rozhodovania predmetnej veci v súčasnom štádiu konania dané nie sú. Zákonní sudcovia vo vznesenej námietke zaujatosti netvrdia, že by mali priamy právny záujem na pojednávanej veci. Skutočnosť, že žalobca sa na ich adresu vyjadril s pochybnosťami o ich odbornej zdatnosti a profesionalite, ešte sama osebe nie je dôvodom na ich vylúčenie z pojednania a rozhodnutia veci, rovnako ním nie je slovný útok prednesený žalobcom na adresu členov senátu a ich potomkov, pretože ho z objektívneho hľadiska nemožno považovať za taký vzťah sudcov k žalobcovi, ktorý by vzbudzoval vážnu pochybnosť o ich nezaujatosti v ďalšom pojednávaní a rozhodovaní o veci.

Sudcovia v súvislosti s doterajším konaním žalobcu (jeho ústnymi i písomnými prejavmi na ich adresu) síce vyslovili svoje podozrenie zo spáchania trestného činu a aj iniciovali prípadné začatie trestného stíhania voči jeho osobe (*podanie adresované Okresnej prokuratúre Prešov zo dňa 03. 09. 2013 na č. l. 246 - 247 spisu, ktorá ho podľa § 198 ods. 1 Trestného poriadku zaslala na vybavenie Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Prešove, odboru kriminálnej polície*), ich podozrenie je však v súčasnosti v rovine prešetrovania, kedy treba vychádzať zo základnej zásady trestného konania - zásady prezumpcie neviny - v tomto prípade žalobcu, na ktorého treba hľadieť ako na osobu nevinnú, a to až do času, kým právoplatným odsudzujúcim rozsudkom nebude vyslovená jeho vina za ten-ktorý trestný čin. Ani vysoký stupeň podozrenia totiž sám osebe nevytvára zákonný podklad pre to, aby sa na neho hľadelo ako na osobu, ktorá sa protiprávneho skutku (akéhokoľvek) dopustila.

Na základe uvedeného dospel nadriadený súd k názoru, že dosiaľ nie je evidentné, že by vzťah sudcov Krajského súdu v Prešove pôsobiacich v senáte 4 Cob k žalobcovi ako účastníkovi konania bol takej povahy a intenzity, že by i napriek zákonom stanovenej povinnosti neboli schopní vo veci nezávisle a nestranne rozhodovať. Tunajší súd má za to, že pri dôslednom dodržiavaní povinností sudcu zakotvených v zákone č. 385/2000 Z. z. nemôže dôjsť k porušeniu nezávislosti a nestrannosti výkonu ich funkcie.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu predsedu senátu JUDr. R.T. a členov senátu JUDr. P.Š. a JUDr. J.Š. na ich vylúčenie z konania a rozhodovania veci v zmysle § 16 ods. 1 O. s. p. nevyhoviel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková